

Poznámky k článku „Lehký dělostřelecký oddíl za přibližovacího pochodu a zjednání dotyku“.

(VR. 1931, čís. 10, 11 a 12.)

Dělostřeleckým oddílům I a II je dán všeobecný úkol (str. 1170) podporovati přidělenou pěchotu v ž d y asi p o l o v i n o u baterií. Bylo by dobře připomenout, aby se takto nedělila činnost dělostřelectva. Nehledě k tomu, že z technických a organických důvodů nelze tento požadavek doslova splniti, není to správné ani takticky. Na začátku postupu nebude nikdy třeba zasaditi tolik dělostřelectva jako později, kdy se přibližujeme stále více k nepříteli a kdy jeho vliv je stále patrnější. A to se musí také nějak vyjádřiti v požadavku pro činnost dělostřelectva.

Příprava styčného důstojníka (str. 1172): Náčrt vztažných bodů bude nejlépe kreslit v měřítku mapy bez zvětšování; je to kratší a jednodušší. Kreslí se obyčejně na průsvitce, na níž se zakreslí nejdříve několik orientačních bodů, potom hranice pásma a postupné cíle a na konec vztažné body. Těch nesmíme dělati mnoho, ztrácí se tím přehlednost. A volíme jen ty vztažné body, které jednak snadno najdeme na mapě, jednak snadno určíme i v terénu, a což je důležité a co zde bylo a často bývá přehlíženo, které vidíme s dělostřelecké pozorovatelný. Co je nám platno, udá-li nám styčný důstojník anebo pěchota z 1. sledu sebe krásnější cíl podle vztažného bodu, když jej s děl. pozorovatelný nevidíme?

Musí se tedy určování vztažných bodů díti vzhledem na dělostřelecké pozorovatelný. A protože je nemůžeme stanoviti předem všechny podle mapy až ke konečnému cíli, nemůžeme ani dělat náčrt vztažných bodů pro celou akci najednou.

Styčný důstojník může si připravit náčrt s hranicemi pásma, postupnými cíli a orientačními body a bude mít potom dosti času, aby s pozorovatelný velitele oddílu určil se souhlasem velitele oddílu několik

vztažných bodů v prostoru mezi tímto dosaženým postupným cílem a přístím postupným cílem.

Podobně i kalkulace spojovacího personálu a materiálu až na 4. postupný cíl zdá se mi předčasná. Nevíme, dostaneme-li se vůbec na tento 4. cíl. Tak málo známý prvek, jako nepřítel, může nám naše nejlepší plány rázem zhatit.

Rozhodnutí velitele oddílu (str. 1181): K veliteli praporu bych neposílal jen styčného důstojníka, nýbrž připojil bych se k němu sám. Velitel 6. baterie by udržoval spojení se mnou. Stejně nemohu předjetí pěchoty a u velitele praporu, kde se sbíhají všechny zprávy zpředu, budu nejdříve, nejlépe a stále informován o situaci, což je velice důležité, snad ještě důležitější než ten průzkum — protože ten je závislý na situaci. Neznamená to, že by velitel oddílu neprovedl sám osobně průzkum palebných postavení. Jeho družina i s částí telefonních vozů postupuje ve skupinkách za ním, vedena důstojníkem jím určeným podle jeho směrnic. Orientační důstojník a patrači mohou se pohybovat za nej přednějšími prvky pěchoty s tímž úkolem, jak je v článku dán. Velitel oddílu nechá před Loučkou u velitele praporu styčného důstojníka a odjede se svou družinou na průzkum. Smluví se s velitelem praporu a se styčným důstojníkem, že se sejdou na pozorovatelně na východ od Loučky. Velitel oddílu ví už, že v prostoru Jeserník bylo slyšet puškovou i kulometnou palbu, že proto 6. baterie zajela do palebného postavení, a proto připraví pro celý oddíl palebná postavení v údolí potoka Loučky. Vydá rozkazy podle předpisu a situace a odjede na pozorovatelnu. Zatím se připravuje telefonní spojení. Velitel oddílu nařídil postavení ústředny a připojení na spojovací ústřednu v Loučce. Důvod: Telefonní spojení je tak krátké, že nenamáhá personál a nevyžaduje mnoho materiálu, zato poskytuje více jistoty. Nevyžaduje také mnoho času k postavení nebo svinutí. Dále: Nepřítel všech zbraní byl zjištěn v prostoru Hranic a severně odtud, tedy poměrně hodně blízko. Je více než pravděpodobné, že postupuje proti nám. Z rozboru terénu vysvítá, že nepříteli brání v rozhledu do našeho pásma postupu nejvíce příčný hřeben „Nad dolama 316“, který je právě na poloviční cestě k nám, a je jisto, že se ho bude chtít nepřítel co nejdříve zmocnit. Tedy na druhém postupném cíli už musíme předvídati větší nepřátelský odpor, možná i dříve. Nebudeme se tedy dlouho rozmýšlet postavit telefonní spojení a zajistit je všemi možnými prostředky.

Podle kalkulace velitele oddílu bude ve 4 hodiny 40 minut 6. baterie v hotovostním postavení na východ od Bohuslávky, zbytek oddílu v Bohuslávce — v době, kdy čelní sled předvoje překračuje již potok Loučku. Vidíme z mapy, že vzdálenost předvoje od prvního postupného cíle je 500 metrů, nejvýše 1 km, tedy vzdálenost, kterou předvoj snadno může projít nejvýše za 30 minut. Je otázka, budou-li za tu dobu 4. a 5. baterie připraveny k palbě, když jsou ještě vzadu téměř 3 km a nemají připraveno spojení — neuvažujeme-li už ani o tom, že by jejich pohyb brzdil nepřítel buď děl. palbou nebo letectvem anebo jinak. A když by nebyly připraveny tyto baterie, mohla by podporovat předvoj 6. baterie za 1. postupný cíl? V daném případě ne. Podle rozkazu velitele oddílu končí její úloha, jakmile předvoj dosáhne prvního post. cíle. Byla by tedy určitou dobu pěchota bez děl. podpory. A tu se naskýtá další otázka: Je to vůbec prakticky možné, aby přemísťující se sled dělostřelectva mohl zaujat včas palebná postavení necelý 1 km za postupným cílem a byl schopen pod-

porovat pěchotu již od tohoto postupného cíle? Podle mého názoru podepřeného zkušeností z války to možné není; dá se to také dobře vypočítat. A když to není možné, musí tedy zadní sled dělostřelectva mít možnost působiti ještě alespoň 1—2 km za určený postupný cíl. Čím menší je vzdálenost mezi postupným cílem a prostorem pro palebná postavení za ním, tím dále musí zadní sled působit. A musí-li tam působit, musí do tohoto prostoru vidět. Nevidí-li sám, musí spoolehnot na ten čas na styčného důstojníka, že mu označí nejen cíl, na který má střílet, nýbrž že mu bude také pozorovat jeho střelbu jako pomocný, předsunutý pozorovatel. To ovšem je především otázkou spojení, která má za přibližovacího pochodu zvláštní důležitost.

V 5 hodin 45 minut je silně brzděn postup předvoje ve střední a jižní části nepřátelskými kulomety. A přece velitel oddílu nedává rozkaz k vystavení telefonního spojení se styčným důstojníkem; spoléhá na běžce. Jak by dlouho trvalo takové vyžádání palby, jak se dorozumívá velitel oddílu s velitelem praporu? Na str. 1316 má styčný důstojník obstarati pozorování za 2. postupný cíl do příchodu velitelů baterií. Nemá však dosud telefonního spojení s velitelem oddílu a má proto k tomu využít spojovací osy brigády, na níž by se připojil do Slaviče. Takové spojení je možné teoreticky, ale prakticky sotva. Spojovací osa není také k podobnému účelu zřizována, je vždy plně obsazena a mnoho by toho tedy styčný důstojník neodevzdal.

Velitel oddílu také nechává střílet dvěma bateriemi na vztažné body, na nichž byl zjištěn „pohyb“. To se mi zdá příliš málo a příliš neurčité, abych na takové cíle zahájil hned palbu 2 baterií. Je nutno uvážiti, že by se obě baterie musily na cíl postupně zastrílet, což značí, že palba by přišla později, než kdyby střílela jen 1 baterie. Za přibližovacího pochodu pak má převahu rychlost nad mohutností zásahu. Ostatně ani rozměry cíle nevyžadují soustředěné palby dvou baterií.

Drobné zkušenosti z války.

Ponenáhu nám odcházejí starší účastníci světové války a s nimi mizejí i osobní zkušenosti, získané jimi ve velkých bitvách národů. Jejich místa přecházejí postupně do rukou mladé poválečné generace, která nezakusila na svých bedrech tíhu války a nesnadnost okamžitého řešení různých problémů, jež válka a boj neustále s sebou přináší.

Tato mladá generace, jsouc si vědoma své odpovědnosti, s dychtivostí naslouchá vyprávění válečných vzpomínek účastníků bitev a hledá v nich pokyny pro vlastní počínání, kdyby i ji osud postavil na pole bitovní.

Kedakce „Dělostřeleckých rozhledů“ chce vyjítí vstříc této mladé generaci, a proto prosí účastníky války, aby vzpomínali na různé příběhy, které za války zažili, aby se o tyto vzpomínky dělili s naší obcí čtenářskou buď samostatnými, obsažnějšími a vědecky zpracovanými studiemi, nebo drobnějšími články, pro které dnes otvírá rubriku „Drobné zkušenosti z války“. Jistě i zcela drobná, živá vzpomínka, která by jinak zapadla bez užitku, vybaví u mnohých našich čtenářů více myšlenek, než sebe krásnější teoretické úvahy, jimž chybí životní dech praxe. Jistě bude vítáno i přiznání k chybám, kterých se autor za války dopustil, neboť „chybami se člověk učí“; tato přiznání mohou být označena i značkou, místo jménem autora, který by z různých důvodů chtěl zůstat nepoznán.